

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY

Przedmiotem oceny są:

1. Wiadomości:

Uczeń:

- a) zapamięta: pojęcia, fakty, zjawiska, określenia;
- b) rozumie: pojęcia, istotę faktów, zjawisk, zależności zachodzące w przyrodzie, schematy, wykresy.

2 Umiejętności:

a) stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

Uczeń:

- poszukuje i gromadzi informacje;
- korzysta z podręczników, atlasów i innej literatury;
- bada obiekty;
- kształci umiejętności przydatne w życiu;
- posługuje się planem, mapą, atlasem, przyrządami;
- wyjaśnia i formułuje opinie o zjawiskach przyrodniczych;
- sporządza wykresy, schematy.

b) stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych:

Uczeń:

- samodzielnie wyodrębnia cechy organizmów;
- uogólnia, porównuje i wyciąga wnioski z rozmaitych zadań praktycznych i teoretycznych;
- uzasadnia i wykorzystuje wiedzę w życiu codziennym;
- analizuje procesy i zjawiska;
- samodzielnie dostrzega związki i zależności zachodzące w przyrodzie.

3 Postawy:

- a) przygotowanie do zajęć;
- b) własna inicjatywa i podejmowanie zadań twórczych;
- c) umiejętność współpracy w grupie;
- d) aktywność na zajęciach.

Postępy i osiągnięcia ucznia w nauce są oceniane według skali:

Stopień celujący – 6

Stopień bardzo dobry – 5

Stopień dobry – 4

Stopień dostateczny – 3

Stopień dopuszczający – 2

Stopień niedostateczny - 1

Ocenie podlegają:

1. **Prace klasowe**(waga 3) kończące każdy dział nauczania lub jego część:

- sprawdzanie opanowania wiedzy teoretycznej
- sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach typowych
- sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach problemowych.

2. **Krótkie sprawdziany – kartkówki** (waga 2):

- kartkówki zapowiedziane obejmują swym zakresem 3 ostatnie lekcje
- kartkówki niezapowiedziane obejmują materiał z 1-2 ostatnich lekcji.

3. **Odpowiedzi ustne**(waga 1) mogą obejmować wiadomości i umiejętności z ostatnich trzech tematów lekcyjnych. Przy ocenie odpowiedzi ustnej brane są pod uwagę następujące czynniki: znajomość i zrozumienie omawianych zagadnień; samodzielność odpowiedzi; płynność i spójność odpowiedzi; poprawność odpowiedzi pod względem rzeczowym i językowym, kultura języka. Odpowiedzi ustne nie podlegają poprawie.

4. **Prace domowe** (waga 1):

- zadania domowe polegające na napisaniu krótkiej informacji na zadany temat
- przygotowanie pomocy dydaktycznych do zajęć,
- wykonywanie zadań w zeszytach ćwiczeń, kartach pracy itp.
- przygotowanie prezentacji

Przy ocenie prac domowych brane są pod uwagę następujące czynniki:

zgodność z tematem pracy, stopień wyczerpania tematu, znajomość tematu, znajomość opisywanych zagadnień, poprawność pracy pod względem rzeczowym i językowym; wzbogacenie pracy w dodatkowe informacje; zilustrowanie pracy schematem, rysunkiem (o ile temat tego wymaga), umiejętność samodzielnego myślenia, wnioskowania, uogólniania; podanie źródła informacji. Prace domowe nie podlegają poprawie. Tylko w przypadku, gdy uczeń nie odrobił pracy domowej i otrzymał ocenę niedostateczną może ją jednorazowo poprawić.

5. **Praca na lekcji** (waga 1):

- wypowiedzi w czasie lekcji
- wyciąganie wniosków z przeprowadzanych doświadczeń
- rozwiązywanie zadań
- umiejętność pracy w grupie

Za pracę podczas zajęć lekcyjnych uczeń może otrzymać „plusa” lub „minusa”. Aktywność uczniów na lekcji nagradzana jest „plusami”. Uczeń może także otrzymać „plusa” za pracę domową o małym stopniu trudności, pracę zespołu na lekcji, przygotowanie drobnych prac dodatkowych. Za pięć „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Za brak środków dydaktycznych potrzebnych na lekcji, brak współpracy w zespole, brak zaangażowania w pracę na lekcji lub unikanie pracy podczas zajęć uczeń może otrzymać „minusa”. Piąty „minus” skutkuje oceną niedostateczną.

6. **Udział w konkursach przyrodniczych** – szkolnych (waga 1) i pozaszkolnych (waga 2):

Zasady organizacji procesu sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów:

1. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem z wpisem w dzienniku elektronicznym.
2. Każda praca klasowa poprzedzona będzie lekcją powtórzeniową.
3. Kartkówka obejmująca wiadomości z trzech ostatnich lekcji jest zapowiedziana, natomiast kartkówka obejmująca wiadomości z jednej lub dwóch ostatnich lekcji jest niezapowiedziana. Kartkówki nie podlegają poprawie.
4. Uczeń może być w ciągu semestru dwukrotnie nieprzygotowany do lekcji, co obejmuje: brak pracy domowej, brak obowiązkowych pomocy dydaktycznych, niezdolność do odpowiedzi, pod warunkiem zgłoszenia nauczycielowi faktu nieprzygotowania na początku lekcji; zgłoszenie nieprzygotowania nie ma zastosowania w odniesieniu do zapowiedzianych kartkówek i prac klasowych; nieprzygotowanie ucznia zaznacza się w dzienniku lekcyjnym symbolem „np.”; nieprzygotowanie uczeń zgłasza w trakcie czytania listy obecności.
5. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków na najbliższe zajęcia. W razie dłuższej nieobecności termin uzupełnienia braków uczeń uzgadnia z nauczycielem.
6. Uczeń ma prawo poprawić ocenę z pracy klasowej w terminie do dwóch tygodni od dnia zapisu oceny w dzienniku. Termin poprawy ustala z nauczycielem. Ocena uzyskana przez ucznia z poprawy sprawdzianu jest wpisywana do dziennika lekcyjnego.

7. Każdy uczeń ma obowiązek napisania zaległej pracy klasowej lub kartkówki; w sytuacji, kiedy został poinformowany o jej terminie, ale nie był obecny w dniu jej przeprowadzenia. Uczeń otrzymuje wpis 0 w oceny cząstkowe, co traktuje się jako informację o zaległości ucznia. Uczeń jest zobowiązany do uzgodnienia z nauczycielem terminu pisania zaległej pracy w terminie do jednego tygodnia po powrocie do szkoły. Jeżeli uczeń nie przystąpi w wyznaczonym przez nauczyciela terminie do napisania zaległego sprawdzianu otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Za udział w konkursie uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą a za zajęcie I, II, III miejsca ocenę celującą.
9. Uczeń za aktywność na lekcji oprócz oceny może otrzymać plus (pięć plusów = 5).
10. Każdy uczeń ma obowiązek przestrzegać regulaminu pracowni przyrodniczej, z którym został zapoznany na pierwszej lekcji w danym roku szkolnym.

Ocenianie kartkówek odbywa się z wykorzystaniem skali procentowej:

100 % - 95 % - 5

94 % - 75 % - 4

74 % - 50 % - 3

49 % - 30 % - 2

29 % - 0 % - 1

Ocenianie prac klasowych odbywa się z wykorzystaniem skali procentowej:

100 % - 97 % - 6

96 % - 91 % - 5

90 % - 71 % - 4

70 % - 50 % - 3

49 % - 30 % - 2

29 % - 0 % - 1

Kryteria oceniania z przyrody:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- prezentuje swoje wiadomości posługuje się terminologią przyrodniczą,
- rozwiązuje problemy samodzielnie w sposób twórczy,
- samodzielnie dostrzega związki między zjawiskami przyrodniczymi;
- wyraża własne zdanie, popiera logicznymi argumentami;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,

- kojarzy i łączy wiadomości z różnych dziedzin;
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- bierze udział w konkursach przyrodniczych i odnosi sukcesy.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawnie terminologią przyrodniczą,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania zadań typowych z elementami problemowymi,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- określa przyczyny i skutki zjawisk przyrodniczych;
- posługuje się terminologią poznaną na lekcji;
- wykazuje aktywną postawę wobec trudnych i nietypowych zagadnień;
- wykazuje się dobrą umiejętnością korzystania ze środków dydaktycznych.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu przyrody,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.
- rozwiązuje proste zadania teoretyczne i praktyczne;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności pod kierunkiem nauczyciela,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii przyrodniczej
- jest mało aktywny na lekcji,

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje bierną postawę na lekcji,

Sposoby przekazywania informacji zwrotnej stronom zainteresowanym wynikami ucznia

Uczniowie oraz rodzice są na bieżąco informowani o postępach w nauce przez wpisy ocen do zeszytu ćwiczeń i dziennika.

Uczeń i jego rodzic/opiekun ma prawo do wglądu w prace pisemne dziecka, które zostają na terenie szkoły; uczeń może wypożyczyć ww. prace do domu ale jest zobowiązany do przyniesienia jej na najbliższą lekcję.